

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายเจริญ ภัคดีชนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๖ - ๗/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๗/๒๕๔๘

เรื่องพิจารณาที่ ๓๘/๒๕๔๘

วันที่ ๒๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (บริษัท มาไว ฟู้ด คอร์ปอเรชั่น จำกัด ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ทป. ๓๕/๒๕๔๘ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๕๖ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ (หลักการเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑) หรือไม่

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (บริษัท มาไว ฟู้ด คอร์ปอเรชั่น จำกัด ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ทป. ๔๑/๒๕๔๘ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๕๖ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ (หลักการเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑) หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๕๖ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หรือไม่

ความเห็น

๑. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๕ มาตรา ๘๖ และมาตราอื่น ๆ ในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ระบุ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกกฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ถูกต้อง ตามรัฐธรรมนูญแล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องที่ว่า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มิได้ระบุถึงบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจออกกฎหมายจำกัดสิทธิไว้ จึงเป็นคำกล่าวอ้างที่ไม่ถูกต้อง และไม่ว่ากรณีจะเป็นเช่นใดก็ตาม ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจตรวจสอบกระบวนการตราพระราชบัญญัติ ที่ประกาศใช้เป็นกฎหมายไปแล้วด้วย จึงไม่จำเป็นต้องมีคำวินิจฉัยในประเด็นนี้

๒. สำหรับประเด็นที่ว่ามาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๘๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ เครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๑ หรือไม่นั้น เห็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๘๖ (๒) มีเจตนารมณ์และสาระสำคัญอยู่ที่การให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการค้า ที่มีข้อพิพาทกันเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า และเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสาธารณชน ผู้บริโภคสินค้าด้วย โดยการกำหนดให้มีกระบวนการในการเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนไปโดยผิดหลงไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ อันเป็นการรับจดทะเบียนไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีนี้มาตรา ๖๑ บัญญัติให้ผู้มีส่วนได้เสีย หรือนายทะเบียนร้องขอให้คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าพิจารณาเพิกถอนการจดทะเบียนที่กระทำไป โดยไม่ชอบนั้นได้ โดยมีมาตรา ๖๕ กำหนดวิธีปฏิบัติให้คณะกรรมการเครื่องหมายการค้าปฏิบัติ และให้สิทธิผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าสามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัย สั่งการนั้นต่อศาลได้อีกชั้นหนึ่ง เพื่อให้กระบวนการในเรื่องนี้เป็นไปโดยรอบคอบและเป็นธรรม ส่วนมาตรา ๘๖ (๒) เป็นเพียงบทบัญญัติสนับสนุนยืนยันให้คณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีอำนาจ และหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งในเรื่องนี้ได้เท่านั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งสามมาตราดังกล่าว จึงมิใช่บทกฎหมายที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของผู้ร้องหรือบุคคลทั่วไปแต่อย่างใด เพราะเป็นการบัญญัติ ให้มีกระบวนการเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่กระทำไปโดยไม่ชอบเท่านั้น ทั้งกระบวนการ ตามที่บทกฎหมายกำหนดไว้นี้ก็มีความเหมาะสม และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยมี

ขั้นตอนการพิจารณาอย่างรอบคอบตามลำดับ คือโดยคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าเป็นเบื้องต้น และให้อุทธรณ์ต่อศาลได้อีกชั้นหนึ่ง ถึงแม้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะมีผลเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินอยู่บ้าง แต่ก็เกินไปตามความจำเป็น และสมควรแก่กรณี มิได้ลิดรอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือจำกัดศักดิ์สิทธิเสรีภาพของบุคคลจนเกินความจำเป็นแต่อย่างใด ทั้งนี้ได้กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ด้วย จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๑ นอกจากนี้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๘๖ (๒) ยังเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และมิได้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลแต่ประการใด จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ วรรคสอง และมาตรา ๓๐

ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖๑ (๑) มาตรา ๖๕ และมาตรา ๘๖ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๔๑

นายเจริญ ภัคดีชนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ